

Маргарита Сергіївна Ковальчук – студентка І курсу Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Наталія Олександрівна Горобець** – професор
кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного
університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

СПАДКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК В УКРАЇНІ

1. Спадкування земельних ділянок є однією з підстав виникнення права власності на землю. Згідно з ч.1 ст.131 ЗК України громадяни та юридичні особи України, а також територіальні громади та держава мають право набувати у власність земельні ділянки на підставі успадкування.

2. При прийнятті ЦК України 2003 р. виникла дискусія поширювати загальні норми про спадкування на земельну ділянку чи встановити особливості спадкування цих прав. У ст. 1225 ЦК України встановлено, що право власності на земельну ділянку переходить до спадкоємців на загальних підставах, із збереженням її цільового призначення. Таким чином, вказана норма поєднує два підходи до спадкування земельних ділянок. Вона передбачає, що перехід права власності відбувається на загальних підставах. Але при цьому норма ЦК України передбачає особливості спадкування земельної ділянки шляхом встановлення вимоги обов'язкового збереження цільового використання земельної ділянки.

3. Проблематику спадкування прав на земельні ділянки у контексті проведення загальних досліджень зі спадкового права розробляли З. В. Ромовська, Ю. О. Заїка, І. В. Спасибо-Фатєєва, О. П. Печений, О. Є. Кухарев та інші науковці. Відповідно до ст. 1216 ЦК України спадкуванням у найбільш загальному вигляді визнається перехід спадщини від спадкодавця до спадкоємців, однак при цьому ЦК України не містить самого визначення спадщини, у ст. 1218 ЦК України лише зазначається склад спадщини, до якого входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини. Тобто стаття поширюється на всі спадкові правовідносини. Законодавець виходить з того, що спадщину становлять саме права та обов'язки, а не конкретні предмети, речі, майно. Відповідно, об'єкти, щодо яких у спадкодавця не було прав, не можуть переходити до його спадкоємців. Це саме стосується і обов'язків спадкодавця [1].

4. Якщо спадкодавець не набув права власності на земельну ділянку згідно зі ст. 125 ЗК України, проте розпочав процедуру приватизації земельної ділянки відповідно до чинного законодавства України, а органами місцевого самоврядування відмовлено спадкоємцям у завершенні процедури приватизації, то спадкоємці мають право звертатися до суду із позовами про визнання відповідного права в порядку спадкування – права на завершення приватизації, а не права власності на

земельну ділянку. Зареєструвати право власності на земельну ділянку можна після отримання в нотаріуса свідоцтва про право на спадщину.

5. Виникнення у спадкоємця права на спадщину, яке пов'язується з її прийняттям як майнового права зумовлює входження права на неї до складу спадщини після смерті спадкоємця, який не одержав свідоцтва про право на спадщину (статті 1296, 1297 ЦК України) та не здійснив його державної реєстрації (ст. 1299 ЦК України) [2].

6. Земля як природний ресурс розглядається як об'єкт правової охорони. Для того щоб земля могла виступати об'єктом цивільних прав – товаром, вона повинна бути індивідуалізована в установленому законом порядку як частина земної поверхні – земельна ділянка. Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» визнає всі права на земельні ділянки, які були зареєстровані до 1 січня 2013 р., однак у власників земельних ділянок та їх спадкоємців можуть виникнути проблеми у разі, якщо така ділянка не має кадастрового номера.

Література

1. Лещенко Л. В. Права на земельну ділянку у складі спадщини: деякі проблемні питання. Часопис Київського університету права. – 2013. – №3. – С.192-195.
2. Судова практика розгляду цивільних справ про спадкування. 16.05.2013. № 24-753/0/4-13. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v-753740-13>.

Віталій Сергійович Кононець – студент І курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Олена Олегівна Маркова** – доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

РЕПРОДУКТИВНІ ПРАВА ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ

У зв'язку із тим, що в Україні прогресує тенденція зменшення чисельності населення (що можна простежити в статистичній інформації Державного комітету статистики України щодо чисельності населення України), проблема особистих немайнових прав людини на відтворення привернула до себе значу увагу вчених і науковців.

Українським законодавством (ст. 3 КУ) визначено, що головною соціальною цінністю є людина, її права та свободи. Проте сучасний стан розвитку як світового, так і вітчизняного правового врегулювання особистих немайнових прав людини потребує ефективнішого